

Utgitt dato : 2019-05-20

Versjon : 4

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og selskapet/foretaket**1.1 Produktidentifikator**

Produktnavn : COOLANT VCS CONCENTRATED
Produktnr. : 22567302
Type produkt : Væske.

1.2 Relevante, identifiserte bruksområder for stoffet eller blandingen, og ikke-anbefalt bruk

Anvendelsesområde : Kjølevæske og frostvæske.

1.3 Detaljer om leverandøren på sikkerhetsdatabladet

Leverandørens : AB Volvo
detaljer SE-405 08 Göteborg, Sweden

Telefonnr. : +46-31-66 67 50

1.4 Nødtelefonnummer

Nødtelefon : 22 59 13 00 (Giftinformasjonen)

E-postadresse : sds@volvo.com
websds.volvo.com

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon**2.1 Klassifisering av bestanddeler eller blanding**

Produktdefinisjon : Blanding

Klassifisering i henhold til Forskrift (EC) 1272/2008 [CLP/GHS]

Acute Tox. 4, H302

Repr. 2, H361fd (Fruktbarhet og Ufødt barn)

STOT RE 2, H373 (nyrer) (oral)

Se rubrikk 11 for toksikologisk informasjon og rubrikk 12 for økotoksikologisk informasjon.**2.2 Etikettelementer**

Farepiktogrammer :

Signalord : Advarsel

Redegjørelser om fare : Farlig ved svelging.

Mistenkes for å kunne skade forplantningsevnen. Mistenkes for å kunne gi fosterskader.
Kan forårsake organskader ved forlenget eller gjentatt eksponering med svelging. (nyrer)

Redegjørelser om forholdsregler

Generelt : Ikke anvendelig.

Forebygging : Oppbevares utilgjengelig for barn.

Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden. Innhent særskilt instruks før bruk. Bruk påkrevd personlig verneutstyr. Vask hendene grundig etter håndtering. Ikke spis, drikk eller røyk ved bruk av produktet.

Respons : VED SVELGING: Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.

Lagring : Oppbevares innelåst.

Avhending : Ikke anvendelig.

Farlige ingredienser : 1,2-etandiol
Natrium-2-etylheksanoat

Tilleggs-elementer på etiketter : Død eller nyreskade kan bli følgen hvis innholdet drikkes

2.3 Andre farer

Andre farer som ikke fører til klassifisering : Ikke kjent.

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

Stoff/Stoffblanding : Blanding

CAS-nummer/andre identifikatorer

EC nummer : Blanding.

Produktkode : 22567302

Navn på bestanddeler	Identifikatorer	%	Klassifisering	
			Forskrift (EU) nr. 1272/2008 [CLP]	Type
1,2-etandiol	REACH #: 01-2119456816-28 EU: 203-473-3 CAS: 107-21-1 Innhold: 603-027-00-1	60 - 100	Acute Tox. 4, H302 STOT RE 2, H373	[1] [2]
Natrium-2-etylheksanoat	EU: 243-283-8 CAS: 19766-89-3	3 - 5	Repr. 2, H361fd	[1]
Aversiv agent	-	<100ppm	Acute Tox. 4, H302 Se kapittel 16 for fullstendig tekst i H-setningene overfor.	[1]

Type

[1] Stoff klassifisert med en helse - eller miljøfare

[2] Stoff med en yrkeshygienisk grenseverdi

[3] Stoffet oppfyller kriteriene for PBT ifølge forskriften (EC) nr. 1907/2006, tillegg XIII

[4] Stoffet oppfyller kriteriene for vPvB ifølge forskriften (EC) nr. 1907/2006, tillegg XIII

[5] Stoffer med tilsvarende bekymringsgrad

I følge produsentens nåværende kunnskap, og for anvendbare konsentrasjoner, finnes det ingen ytterligere bestanddeler i produktet som er klassifisert som helse- eller miljøskadelig, og som skulle kreve rapportering i dette avsnittet.

Administrativ/Administrative norm/normer er, hvis tilgjengelig, oppført i punkt 8.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak**4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak**

- Innånding** : I tilfelle av innånding må den tilskadekomne flyttes til frisk luft. Kontakt lege.
- Hudkontakt** : Får man stoff på huden, vask straks med store mengder såpe og vann. Ta av forurensete klær og vask dem før de brukes på nytt. Kontakt lege.
- Øyekontakt** : Ved kontakt med øynene, skyll omgående med rikelig med vann. Kontakt lege.
- Svelging** : Vask munnen grundig med vann. Hvis personen som er rammet, er ved bevissthet, må vedkommende drikke rikelig med vann. (Kjølevæske. Inneholder Etylenglykol.) Ikke fremkall brekninger med mindre du er under veiledning av medisinsk kyndig personell.

4.2 De viktigste symptomene og effektene, både akutte og forsinkede**Potensielle akutte helseeffekter**

- Innånding** : Dette produktet vil sannsynligvis ikke fordampe hurtig på grunn av sitt lave damptrykk.
- Hudkontakt** : Virker avfettende på huden.
- Øyekontakt** : Kan forårsake lett, forbigående irritasjon.
- Svelging** : Farlig ved svelging. Fare for forgiftning.

Symptomer forbundet med fysiske, kjemiske og toksikologiske egenskaper

- Innånding** : Kan forårsake lett, forbigående irritasjon.
- Hud** : Forlenget eller gjentatt kontakt kan overvinne huden og medføre irritasjon, sprekker og/eller dermatitt.
- Øyne** : Kan forårsake lett, forbigående irritasjon. (rødhets)
- Svelging** : Eksponering kan føre til magesmerter, oppkast og diaré.

4.3 Indikasjon av enhver øyeblikkelig medisinsk hjelp og spesialbehandling som er nødvendig

- Spesifikke behandlinger** : Informasjon om motgift: Etanol
- Merknader til lege** : Behandle symptomatisk.
- Vern av førstehjelpspersonell** : Se vernetiltakene som er oppført i avsnitt 7 og 8. Det skal ikke iverksettes tiltak som medfører personfare, eller av personer uten tilstrekkelig opplæring.

Se Opplysninger om helsefare (avsnitt 11)

AVSNITT 5: Brannslukkingstiltak

5.1 Slökkemidler

- Egnet** : Anbefales., alkoholbestandig skum, CO₂, pulver
Uegnet : Ikke bruk vannstråle.

5.2 Spesielle farer forbundet med stoffet eller blandingen

- Farer på grunn av stoffet eller blandingen** : Under brann eller ved oppvarming vil det oppstå en trykkøkning, og beholderen kan revne.

- Farlige termiske nedbrytingsprodukter** : Nedbrytingsproduktene kan omfatte følgende materialer:
 metalloksid/oksider
 karbonoksider

5.3 Råd for brannmenn

- Bestemte forholdsregler for brannslukning** : Isoler straks stedet ved å fjerne alle personer i nærheten av uhellet hvis brann har oppstått. Brannslukningspersonell skal bruke egnet verneutstyr og selvforsynt åndedrettsvern (SCBA) med full ansiktsmaske, som brukes i modus for positivt trykk.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

6.1 Personlige forholdsregler, verneutstyr og nødprosedyrer

- For ikke-nødpersonell** : Unngå å innånde damp eller tåke. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Bruk egnet åndedrettsvern ved utilstrekkelig ventilasjon. Se vernetiltakene som er oppført i avsnitt 7 og 8.

- For nødpersonell** : Hvis det er påkrevet med spesialklær for å håndtere utslippet, må det tas hensyn til alle opplysningene i avsnitt 8 om egnete og ikke-egnete materialer. Se også opplysningene i "For ikke-nødpersonell".

- 6.2 Forholdsregler for vern av miljø** : Unngå spredning av utslipp av materialet, avrenning og kontakt med jord, vassdrag, avløp og kloakk. Send informasjon til relevante myndigheter dersom produktet har forårsaket miljøforurensning (kloakk, vannsystemer, jord eller luft).

6.3 Metoder og materialer for begrensning og opprensning

- Utslipp/søl** : Stopp lekkasje hvis dette kan gjøres uten risiko. Begrens og samle spill med ikke brennbare absorberende materialer, f.eks. sand, jord, vermikulitt eller kiselgur, og plasser i beholder for deponering i henhold til lokale bestemmelser.

- 6.4 Referanse til andre avsnitt** : Se avsnitt 1 for nødkontaktinformasjon.
 Se avsnitt 8 for opplysninger om egnet personlig verneutstyr.
 Se avsnitt 13 for flere opplysninger om avfallshåndtering.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering

- Vernetiltak** : Må bare anvendes på et godt ventilert sted. Bruk egnet personlig verneutstyr (se avsnitt 8). Bruk egnet åndedrettsvern ved utilstrekkelig ventilasjon. Unngå direkte kontakt - innhent spesielle opplysninger før bruk. Skal ikke håndteres før alle advarsler er lest og oppfattet. Unngå kontakt med øyne, hud og klær. Pust ikke inn damp eller tåke. Tom emballasje inneholder produktrester og kan være farlig. Emballasjen må ikke brukes om igjen. Må ikke svelges. Vask grundig etter håndtering. Unngå eksponering under svangerskap. Ikke spis, drikk eller røyk ved bruk av produktet.

- Råd om generell yrkeshygiene** : Vask hender, underarmer og ansikt grundig etter å ha håndtert kjemiske produkter, før inntak av mat, røyking og toalettbesøk samt ved avsluttet arbeidsperiode. Tilsølte klær må vaskes før de brukes på nytt.

- 7.2 Forhold for sikker lagring, inkludert ev. uforenlighet** : Må ikke oppbevares i umerkede beholdere. Emballasjen skal holdes tett lukket. Oppbevar beholderen på et kjølig, godt ventilert sted.

7.3 Spesifikk sluttbruk

- Anbefalinger** : Kjøllevæske og frostvæske.
Løsninger spesifikke for industrisektoren : Ikke kjent.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse

8.1 Kontrollparametere

Administrative normer

Navn på bestanddeler	Administrative normer
1,2-etandiol	FOR-2011-12-06-1358 (Norge, 1/2013). Absorbert gjennom huden. S: 104 mg/m ³ 15 minutter. Form: Gjennomsnittsverdier: 52 mg/m ³ 8 timer. Form: støv S: 40 ppm 15 minutter. Gjennomsnittsverdier: 20 ppm 8 timer. Arbeidstilsynet (Norge, 1/2013). Absorbert gjennom huden. S: 104 mg/m ³ 15 minutter.

Deriverte effektnivåer

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse

Navn på produkt/bestanddel	Type	Eksponering
Ingen DEL-er tilgjengelige.		

Forutsette effektkonsentrasjoner

Ingen PEC-er tilgjengelige.

8.2 Eksponeringskontroll

Egnede konstruksjonstiltak : Må bare anvendes på et godt ventilert sted. Der det er praktisk mulig skal dette oppnås ved bruk av lokal avtrekksventilasjon og generelt godt avsug. Arbeidere som eksponeres for konsentrasjoner over fastsatt grenseverdi, må bruke egnet, godkjent åndedrettsvern.

Begrensning og overvåkning av miljøeksponeringen : Må ikke tømmes i avløp eller vassdrag.

Individuelle vernetiltak

Hygieniske tiltak : Vask hender, underarmer og ansikt grundig etter å ha håndtert kjemiske produkter, før inntak av mat, røyking og toalettbesøk samt ved avsluttet arbeidsperiode.

Personlig verneutstyr

Åndedrettsvern : Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.

Håndvern : Ved langvarig eller gjentatt håndtering, bruk hansker: nitrilgummi

Øyevern : Det skal benyttes vernebriller i samsvar med godkjente standarder når risikovurdering indikerer at dette er nødvendig for å unngå eksponering for væskesprut, damp, gass eller støv.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper**9.1 Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper****Utseende**

Fysisk tilstand	: Væske.
Farge	: Gul.
Lukt	: Svak
Luktterskel	: Ikke kjent.
pH	: 8.6
Smeltepunkt	: Ikke kjent.
Flytepunkt	: Ikke kjent.
Kokepunkt	: >175°C (>347°F)
Flammepunkt	: Closed cup (CC): >115°C (>239°F) [Pensky-Martens.]
Brenntid	: Ikke anvendelig.
Brennverdi	: Ikke anvendelig.
Fordamping	: Ikke kjent.
Antennelighet (fast stoff, gass)	: Ikke kjent.
Nedre og øvre eksplosjons (antennelig) grense	: Ikke kjent.
Damptrykk	: Ikke kjent.
Løselighet	: Lett løselig i følgende materialer: kaldt vann og varmt vann.
Damp tetthet	: Ikke kjent.
Tetthet	: 1.1 g/cm ³ [20°C]
Relativ tetthet	: 1.1
Fordelingskoeffisient oktanol/vann	: Ikke kjent.
Selvantennelsestemperatur	: Ikke kjent.
Dekomponeringstemperatur	: Ikke kjent.
Viskositet	: Ikke kjent.
Molekylvekt	: Ikke anvendelig.

9.2 Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet

SADT : Ikke kjent.

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1 Reaktivitet : Det finnes ingen bestemte testdata på reaktivitet tilgjengelig for dette produktet eller bestanddelene.

10.2 Kjemisk stabilitet : Stabilt under anbefalte vilkår for oppbevaring og håndtering (se Avsnitt 7).

10.3 Mulighet for skadelige reaksjoner : Ved lagring og bruk under normale forhold vil det ikke oppstå farlige reaksjoner.

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

- 10.4 Forhold som skal unngås : Ingen spesifikke data.
- 10.5 Uforenlige stoffer : Reaktivt, eller uforenlig med følgende stoffer:
syrer
oksidierende materialer
- 10.6 Farlige nedbrytingsprodukter : Det bør ikke dannes farlige nedbrytingsprodukter ved normale lagrings- og bruksforhold.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger**11.1 Informasjon om toksikologiske effekter****Potensielle akutte helseeffekter**

- Innånding** : Dette produktet vil sannsynligvis ikke fordampe hurtig på grunn av sitt lave damptrykk.
- Hudkontakt** : Virker avfettende på huden.
- Øyekontakt** : Kan forårsake lett, forbigående irritasjon.
- Svelging** : Farlig ved svelging. Fare for forgiftning.

Symptomer forbundet med fysiske, kjemiske og toksikologiske egenskaper

- Innånding** : Kan forårsake lett, forbigående irritasjon.
- Hud** : Forlenget eller gjentatt kontakt kan overvinne huden og medføre irritasjon, sprekker og/eller dermatitt.
- Øyne** : Kan forårsake lett, forbigående irritasjon. (rødhett)
- Svelging** : Eksponering kan føre til magesmerter, oppkast og diaré.

Informasjon som er relevant for blandingen og/eller ingrediensene er oppgitt nedenfor.

Akutt toksisitet

Navn på produkt/ bestanddel	Resultat	Arter	Dose	Eksponering
1,2-etandiol	Farlig ved svelging. Ingen gjeldende toksisitetsdata	-	-	-

Reproduktiv giftighet

Navn på produkt/ bestanddel	Toksisitet for gravide	Fertilitet	Utviklingstoksin	Resultat	Arter	Dose	Eksponering
Natrium-2-etylheksanoat	-	-	Positiv	-	-	Oral	-

Toksisitet for angitt målorgan (gjentatt eksponering)

Navn	Kategori	Eksponeringsvei	Målorganer
1,2-etandiol	Kategori 2	Oral	nyrer

Generelt : Kan forårsake organskader ved forlenget eller gjentatt eksponering med svelging. Gjentatt eller langvarig hudkontakt kan forårsake at det naturlige fettete fjernes fra huden og resultere i ikke-allergisk kontaktallergi og absorpsjon gjennom huden.

Mutasjonsfremmende karakter : Ikke anvendelig

Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet : Alvorlige symptomer omfatter følgende:: nyrefeil og leverfeil.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger**12.1 Toksisitet**

Økotoksisitet : Lett biologisk nedbrytbar

Informasjon som er relevant for blandingen og/eller ingrediensene er oppgitt nedenfor.

12.2 Persistens og nedbrytbarhet

Navn på produkt/ bestanddel	Halveringstid i vann	Fotolyse	Biologisk nedbrytbarhet
Not applicable.			

12.3 Bioakkumuleringspotensial

Navn på produkt/ bestanddel	LogP _{ow}	BKF	Potensial
Not applicable.			

12.4 Jordmobilitet

Fordelingskoeffisient for jord/vann (K_{oc}) : Ikke kjent.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

Mobilitet : Vannoppløselig væske

12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurderinger

PBT : Ikke anvendelig.
P: Ikke kjent. B: Ikke kjent. T: Ikke kjent.

vPvB : Ikke anvendelig.
vP: Ikke kjent. vB: Ikke kjent.

12.6 Andre skadevirkninger : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

AVSNITT 13: Instruksjoner ved disponering**13.1 Avfallsbehandlingsmetoder****Produkt**

Metoder for avhending : Avfall må håndteres i overensstemmelse med føderale, statlige og lokale miljøbestemmelser.

Farlig avfall : Ja.

Den europeiske avfallslisten (EAL)

Avfallskode	Avfallsbetegnelse
16 01 14*	frostvæske som inneholder helsefarlige stoffer

Emballasje

Metoder for avhending : Avfallsemballasjen bør resirkuleres. Forbrenning eller avhending på søppelplass bør vurderes hvis det ikke er mulig med resirkulering.

Spesielle forholdsregler : Produktet og emballasjen skal uskadeliggjøres på en sikker måte. Tomemballasje eller tomme poser kan inneholde noe produktrester. Unngå spredning av utslipp av materialet, avrenning og kontakt med jord, vassdrag, avløp og kloakk.

AVSNITT 14: Transportopplysninger

	ADR/RID	IMDG	IATA
14.1 FN-nummer	Ikke regulert.	Not regulated.	Not regulated.
14.2 Korrekt transportnavn, UN	-	-	-
14.3 Transportfareklasse (r)	-	-	-
14.4 Emballasjegruppe	-	-	-
14.5 Skadevirkninger i miljøet	Nei.	No.	No.
Tilleggsopplysninger	-	-	-

14.6 Spesielle forholdsregler for brukeren : **Transport innenfor brukerens anlegg:** produktet skal alltid transporteres i lukkede beholdere som står oppreist. Det må sikres at personer som transporterer produktet har fått opplæring i hva som skal gjøres ved uhell eller utslipp.

14.7 Transport i bulk, i samsvar med vedlegg II i MARPOL og IBC-koden : Ikke kjent.

AVSNITT 15: Regelverksmessige opplysninger**15.1 Sikkerhets-, helse- og miljøforskrifter eller lovverk som er spesifikke for stoffet eller blandingen****EU-forskrift (EU) nr. 1907/2006 (REACH)****Tillegg XIV - Liste over stoffer som krever autorisasjon****Stoffer som gir stor grunn til bekymring**

Ingen av bestanddelene er opplistet.

Andre EU regler

Anvendelsesområde : Forbrukeranvendelser, Industrielle anvendelser, Faglige applikasjoner.

15.2 Kjemisk sikkerhetsvurdering : Dette produktet inneholder stoffer som fremdeles krever sikkerhetsvurderinger for kjemiske stoffer.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Fullstendig tekst for forkortede H-setninger : H302 Farlig ved svelging.
H361fd Mistenkes for å kunne skade forplantningsevnen. Mistenkes for å kunne gi
(Fertility fosterskader.
and
Unborn
child)
H373 Kan forårsake organskader ved forlenget eller gjentatt eksponering med svelging.
(kidneys) (nyrer)
H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Fullstendig tekst for klassifiseringer [CLP/GHS] : Acute Tox. 4, H302 AKUTT TOKSISITET (oral) - Kategori 4
Aquatic Chronic 2, H411 FARE I VANNMILJØ (LANGVARIG) - Kategori 2
Repr. 2, H361fd (Fertility and Unborn child) GIFTIG VED REPRODUKSJON (Fruktbarhet og Ufødt barn) - Kategori 2
STOT RE 2, H373 (kidneys) GIFTIG FOR SPESIELLE MÅLORGANER (GJENTATT EKSPONERING) (nyrer) (oral) - Kategori 2

Historikk

Utgitt dato/Revisjonsdato : 2019-05-20

Versjon : 4

Merknad til leseren

I samsvar med 1907/2006/EF (REACH), artikkel 31

☑ Angir informasjon som er endret fra tidligere versjon.